

Huvudman

Kumla kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid grundskolan Malmen i Kumla kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet kan inte överklagas enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800).

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Malmens skola i Kumla kommun.

Syftet med denna tematiska tillsyn är att bedöma om skolor genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och med rektorn den 10 oktober 2023. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Ansvarig lärare i årskurs 1 har inte kunnat höras. I stället har rektorn och skolans specialpedagog berättat om skolans arbete i årskurs 1.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Genomförande av garantin för tidiga stödinsatser

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Förskollärarna har genomfört de nationella kartläggningsmaterialen "Hitta språket" och "Hitta matematiken" i förskoleklass under höstterminen 2022.

Kartläggningsmaterialen har använts som en del av undervisningen och har i

huvudsak genomförts i mindre grupper med elever eller i form av arbetsstationer. Genomförandet av kartläggningsmaterialet slutfördes i oktober 2022.

En elev i förskoleklass har inte genomfört aktiviteterna i kartläggningsmaterialen på grund av personliga förutsättningar. Ett beslut om att eleven ska undantas har fattats av rektorn.

I årskurs 1 har det nationella bedömningsstödet i "läs- och skrivutveckling" genomförts under läsåret 2022/2023, under både höst- och vårtermin för samtliga elever. Under höstterminen har de muntliga och skriftliga delarna i svenska, svenska som andraspråk samt de muntliga delarna i "taluppfattning" genomförts. Under vårterminen har de muntliga och skriftliga delarna i svenska samt de muntliga och skriftliga delarna i "taluppfattning" genomförts.

De nationella proven i svenska, svenska som andraspråk och matematik har genomförts i årskurs 3 under perioden mars till april 2023. En elev har inte genomfört de nationella proven på grund av att eleven var nyanländ till Sverige. Ett beslut om att undanta eleven att genomföra de nationella proven har tagits av skolans rektor.

Skolan har ett tvålärarsystem i samtliga årskurser. Under tiden för elevernas genomförande av kartläggningsmaterialen, bedömningsstöden och de nationella proven har den andra läraren haft undervisning med övriga elever.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet (dnr 2019:567) och kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande (dnr 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda kartläggningsmaterialen vid avstämningstillfällen under höstterminen (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass, SKOLFS 2019:16).

I årskurs 1 i grundskolan ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (dnr 2019:563) användas i ämnena svenska och svenska som andraspråk och Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (dnr 2019:564) användas i ämnet matematik. För varje elev ska läraren använda bedömningsstöden vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen och 2 – 4 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan, SKOLFS 2016:66).

I årskurs 3 i grundskolan ska nationella prov genomföras på vårterminen i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Ett nationellt prov består av flera delprov som samtliga ska genomföras under en viss period, vilken för läsåret 2022/23 var

den 13 mars till och med den 17 maj 2023 (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen och 5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar av dessa, för enskilda elever (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov.

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Särskilda bedömningar har genomförts vid schemalagda resultat- och "mitterminskonferenser" under höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Vid dessa konferenser har lärare tillsammans med rektorn och specialpedagog analyserat resultaten av kartläggningarna, bedömningsstöden och nationella proven och de elever som uppvisat indikation på att inte nå målen i de aktuella ämnena. Vid mötena har det förts en dialog avseende elevernas behov av extra anpassningar eller om det finns skäl att starta en utredning om behov av särskilt stöd. De elever i förskoleklassen som efter kartläggningen visat indikation på att inte nå målen har fått arbeta varje dag fått arbeta en bestämd tid i en mindre grupp.

I årskurs 1 har samtliga elever som bedömts visa indikationer på att inte nå kommande kunskapskrav i aktuella ämnen i en särskild bedömning, elever som befarats att de inte kommer nå kommande kunskapskrav har givits extra anpassningar eller anmälts till rektorn för utredning om behov av särskilt stöd. I förskoleklass var en elev redan identifierad gällande stödbehov och i årskurs 3 var samtliga indikerade elever redan identifierade gällande stödbehov innan genomförandet av materialen, genom skolans regelbundna "specträffar".¹

Skolans specialpedagog läser sista året på specialpedagogutbildningen.

¹"Specträffar" är en del i arbetet med garantin och sker på skolan. Där har samtliga lärarpar i årskurs F-3 varje vecka samråd med specialpedagogen enligt ett rullande schema för att följa upp enskilda elevers utveckling och planera för extra anpassningar.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. (3 kap. 4 § 1 st. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning och vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver dock inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 1 st. p. och 2 samt 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens, rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Elevernas extra anpassningar har följts upp vid skolans "resultatkonferenserna" i januari och juni 2023 av ansvarig lärare i samråd med specialpedagog och rektorn. Under resultatkonferenserna har alla elevers resultat analyserats. Fokus under konferenserna har legat på de elever som har stödbehov, vilka extra anpassningar

eleverna har i nuläget, elevernas aktuella behov och hur anpassningarna kan utvecklas. Elevernas extra anpassningar har även följts upp vid "mitterminsbedömningarna" i oktober 2022 och mars 2023.

Resultatet av uppföljningen har dokumenterats skriftligt. Vidare har uppföljningen kommunicerats muntligt i överlämningssamtal med mottagande lärare i årskurs 1 och årskurs 4 i slutet av vårterminen 2023 samt i början av höstterminen 2023. Specialpedagogen har deltagit vid överlämningssamtalen. En av lärarna i årskurs 3 har följt med eleverna till årskurs 4.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljning enligt 4 b §. Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Kajsa Wennberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även Magnus Ledman medverkat.